

Załącznik
Do Uchwały Nr XII/77/07
Rady Gminy w Wilczętach
z dnia 28 grudnia 2007 r.

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
2008 rok**

Opracowanie

MIROSŁAW ŚLESIŃSKI–

na zlecenie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Wilczętach.

Wstęp

Poniższy program jest częścią uchwalonej strategii rozwiązywania problemów społecznych uchwalonej przez Radę Gminy.

Priorytety wskazane w strategii to:

- pomoc i wspieranie osób wykluczonych społecznie,
- profesjonalizacja działań profilaktycznych,
- standaryzacja finansowania działań z zakresu programu.

Poważne szkody związane z piciem alkoholu występują u około 10–15 % populacji między 15 a 18 rokiem życia, ale rozmiary realnych zagrożeń są znacznie wyższe. W ciągu ostatnich lat zwiększyła się ilość pijącej i upijającej się młodzieży, w szczególności dziewcząt.

Z ogólnopolskich badań socjologicznych (przeprowadzonych w 1995 roku i powtórzonych w czerwcu 1999 roku) wynika, że 68 % 15-letnich chłopców i 54 % 15-letnich dziewcząt piło alkohol w ciągu ostatniego miesiąca. 58 % 15-latków i 43 % 15-latek w ciągu ostatniego roku upiło się. Zdaniem specjalistów, wczesna inicjacja alkoholowa jest jedną z przyczyn późniejszych problemów alkoholowych ludzi dorosłych.

Ogólnopolskie badania wskazują, że główną przyczyną zgonów i inwalidztwa wśród młodzieży w wieku 16–21 lat jest właśnie alkohol. Co 10 dziecko po wypiciu alkoholu uczestniczyło w bójce lub sprzeczce. 5 % nastolatków doświadczyło wypadku lub uszkodzenia ciała. Co dwudziesta 15-lątka po spożyciu alkoholu miała niechciane kontakty seksualne oraz kontakty seksualne bez antykoncepcji. Nie należą do rzadkości przypadki nieletnich będących w stanie nietrzeźwym, zabieranych z miejsc publicznych do domów bądź izb wytrzeźwień przez patrole policyjne. Oprócz dramatycznych skutków picia są i mniej rzucające się w oczy, ale znacznie szerzej rozpowszechnione: ograniczenie aspiracji życiowych, zawężenie dążeń, kłopoty w nauce, nieprawidłowy rozwój nastolatka.

I. MŁODZIEŻ I ALKOHOL

ROZMIARY ZJAWISKA, SZKODY I ZAGROŻENIA

Poniższa diagnoza opracowana została na podstawie wyników badań przeprowadzonych w listopadzie 2007 roku w szkołach Gminy Wilczęta.

1. Rozpowszechnienie picia wśród uczniów szkół Gminy Wilczęta.

Napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 94,0% gimnazjalistów z klas trzecich.

Tabela 1. Picie napojów alkoholowych – według badań ankietowych przeprowadzonych w listopadzie 2007 r.

POZIOM KLASY	Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się pić jakiś napój alkoholowy, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy?	LB.	%
Szkoły podstawowe N=34	Kiedykolwiek w życiu	16	47
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	12	35
	W czasie 30 dni przed badaniem	12	35
Pierwsza klasa Gimnazjum N=24	Kiedykolwiek w życiu	14	58
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	9	37
	W czasie 30 dni przed badaniem	4	17
Trzecia klasa Gimnazjum N=18	Kiedykolwiek w życiu	17	94
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	15	83
	W czasie 30 dni przed badaniem	15	83

Z powyższej tabeli jasno wynika, iż picie rozpowszechnione jest szczególnie u młodzieży III klas Gimnazjum. Tylko 6% nie miało jeszcze kontaktu z alkoholem.

2. Dysfunkcja rodziny

Jednym z poważnych urazów psychicznych w życiu dziecka jest uczestniczenie nieprzewidywalnych zachowaniach dorosłych związanych z alkoholem. Z badań ogólnopolskich wynika, iż ok. 40% dzieci uczestniczyło w traumatycznych przeżyciach związanych z piciem alkoholu przez członków rodziny dziecka.

3. Rozpowszechnienie picia – upijanie się

Z badań przeprowadzonych na terenie gminy wynika, iż

- *upijanie narasta u uczniów Gimnazjum, zjawiska tego nie obserwuje się w szkołach podstawowych*

Tabela 1. Upijanie się– według badań ankietowychw listopadzie 2007 r.

POZIOM KLASY	Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się upić napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką?	LB.	%
Szkoły podstawowe N=34	Kiedykolwiek w życiu	0	0
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	0	0
	W czasie 30 dni przed badaniem	0	0
Pierwsza klasa Gimnazjum N=24	Kiedykolwiek w życiu	4	17
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	5	21
	W czasie 30 dni przed badaniem	2	8
Trzecia klasa Gimnazjum N=18	Kiedykolwiek w życiu	12	63
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	11	61
	W czasie 30 dni przed badaniem	6	33

II. STAN ZASOBÓW

1. Stan zasobów instytucjonalnych

Na terenie gminy Wilczęta funkcjonują:

- punkt konsultacyjno - interwencyjny,
- świetlice środowiskowa w Nowicy, Starym Siedlisku, Bardynach, Sopotach.

Natomiast nie ma:

1. świetlic socjoterapeutycznych,

2. Stan zasobów osobowych

Na terenie Gminy jest przygotowana kadra do prowadzenia zajęć profilaktycznych wśród młodzieży, występują niedostateczne zasoby w zakresie pomocy osobom dorosłym, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć dla rodziców i innych osób w sytuacji kryzysowej.

III. PODSUMOWANIE

- Z przeprowadzonych badań wynika, iż młodzież przechodząc do GIMNAZJUM pije coraz więcej i coraz częściej.
- Niepokojące jest to, że młodzież coraz częściej łączy używanie alkoholu i narkotyków.

W związku z powyższym należałoby w realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych mocno zaakcentować podjęcie działań na rzecz dzieci i młodzieży, ograniczające sięgania po alkohol i narkotyki. Działania te powinny być intensywne w Gimnazjach.

Niemniej ważny jest też aspekt niesienia pomocy rodzinom, w których występuje alkoholizm.

I takie priorytety będą realizowane w tegorocznym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Wynagrodzenie dla członków GKRPA za udział w posiedzeniach:
  - a. dla przewodniczącego Komisji - w wysokości 14% najniższego wynagrodzenia ustalonego zarządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
  - b. dla zastępcy przewodniczącego Komisji - w wysokości 14% najniższego wynagrodzenia ustalonego zarządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
  - c. dla sekretarza Komisji - w wysokości 14% najniższego wynagrodzenia,
  - d. dla członków Komisji - w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia.

**V. HARMONOGRAM REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W WILCZĘTACH NA 2008 R.**

Lp.	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Szacunkowe koszty (preliminarz wydatków) w zł
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	1. Motywowanie do leczenia osób uzależnionych i interwencja w sytuacji przemocy w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych oraz	Koordynator gminnego programu pirpa	Cały rok	Większa liczba osób podejmujących leczenie, mniej zachowań przemocowych.	6.000
		2. Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badanie przez biegłego lekarza i psychologa.	Koordynator gminnego programu pirpa	Cały rok	Większa świadomość choroby alkoholowej.	2.000
		3. Realizacja procedury orzekania o obowiązku leczenia /zespół ds. leczenia odwykowego/.	Koordynator gminnego programu pirpa	Wg. potrzeb	Większa liczba osób podejmująca zmiany w zachowaniach alkoholowych, ograniczenie przemocy	-
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Udzielanie konsultacji i wsparcia ofiarom przemocy w Punkcie Konsultacyjnym.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Cały rok	Więcej osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające przemoc.	-
		2. Remonty i doposażenie świetlic środowiskowych	Urząd Gminy	Cały rok	Ograniczenie zachowań ryzykownych, lepsze wyniki w nauce.	12.000

III	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w	1. Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii i przemocy,	Koordinator gminnego programu pipa	Cały rok	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych.	1.600
IV	Koordynowanie Gminnej Polityki Społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.	1. Wynagrodzenie Gminnej Komisji r.p.a. (ryczałt).	Pracownik merytoryczny	Cały rok	Większa skuteczność realizowania gminnej polityki społecznej.	1000
		3. Materiały edukacyjne /biblioteczka tematyczna, materiały biurowe/	Koordinator gminnego programu pirpa	Wg potrzeb		1000
Razem						23.600

1. Zasady finansowania profilaktyki problemowej

I. FINANSOWANIE SZKOLNYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYKI ODBYWA SIĘ NA WNIOSEK DYREKTORA SZKOŁY.

Wniosek powinien zawierać:

1. Opis programu (cel główny, cele operacyjne, tematy, ilość godzin).
2. Wykaz realizatorów i ich przygotowania merytorycznego (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne).
3. Określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu).
4. Dokumentacja:
  - wzór sprawozdania z przebiegu realizacji,
  - wzór kart ewaluacyjnych

2. Finansowanie autorskich programów profilaktycznych odbywa się na wniosek osoby lub instytucji społecznych.

Wniosek powinien zawierać:

2. Opis programu (cel główny, cele operacyjne, tematy, ilość godzin).
  3. Wykaz realizatorów i ich przygotowania merytorycznego (szkolenia, doświadczenie profilaktyczne).
  4. Określenie odbiorców (wiek, ilość uczestników, diagnoza problemu).
  5. Dokumentacja:
    2. wzór sprawozdania z przebiegu realizacji,
    3. wzór kart ewaluacyjnych.
- I. rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współzależnionej do podjęcia terapii),
- II. współpracy w sprawie postępów dziecka w procesie socjoterapii.

Przewodniczący Rady
Andrzej Pańczuk